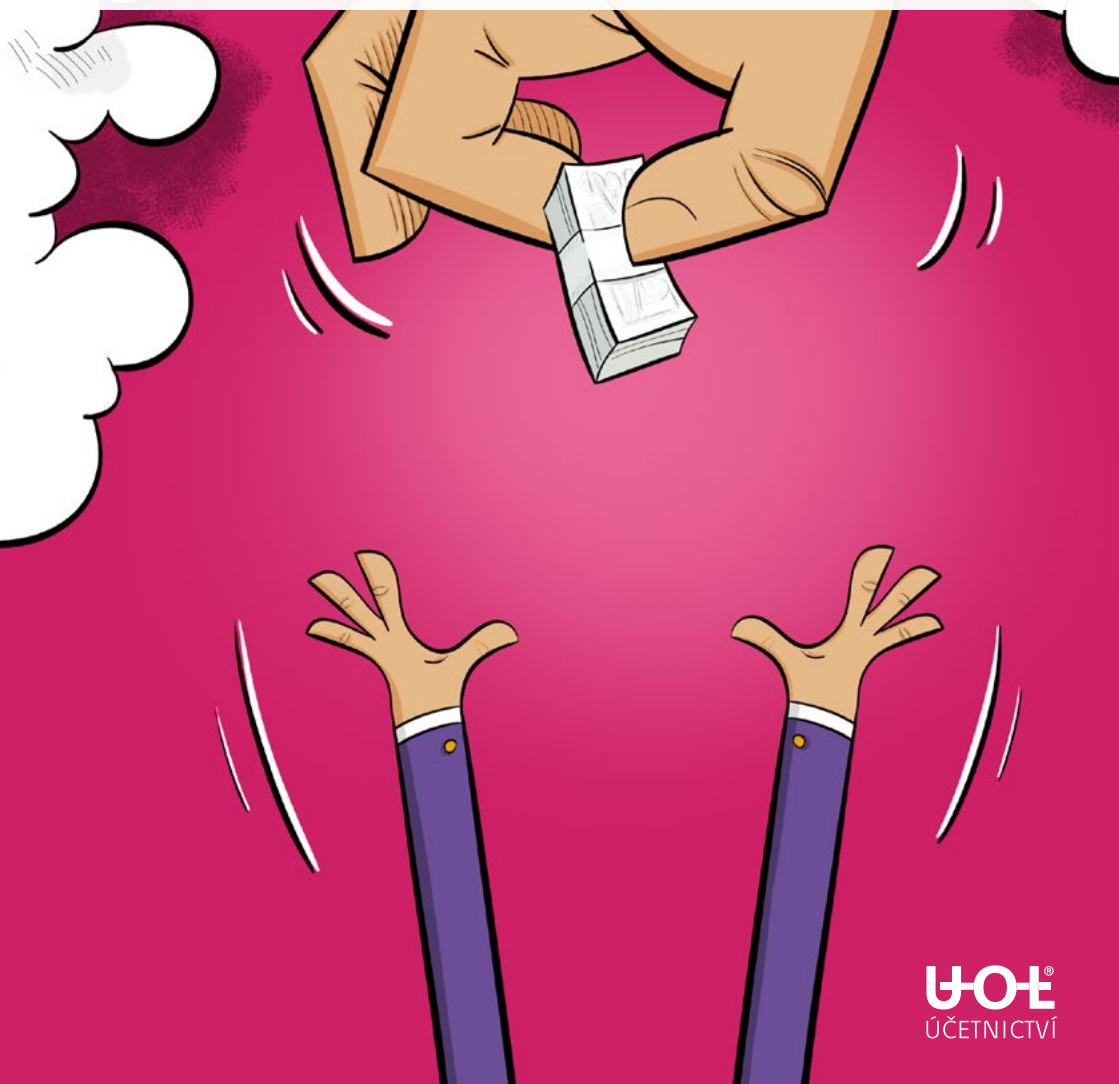

Jde o peníze:
**Operace související
s držbou podílu na
obchodní společnosti**

Kdo, komu, za kolik?

Jako podnikatel se s půjčkami a úroky potkáte na tisíc způsobů.

Proto jsme pro vás připravili přehledný e-book, ve kterém se dozvíte:

- Kdy a jaké úroky platíte finančnímu úřadu
- Jak půjčit peníze vlastní firmě
- Jak půjčit zaměstnanci

E-book pro vás připravili účetní a daňoví specialisté z UOL. Pokud vás při čtení napadne jakákoliv otázka, ozvěte se nám, rádi poradíme.

UOL[®]
ÚČETNICTVÍ
www.uol.cz
+420 910 190 008
info@uol.cz

PS: E-book je pro všechny zdarma.
Šířte ho, jak uznáte za vhodné. :)

Obsah

Sankční a smluvní úroky aneb když se opozdíte	4
Kolik? Úroky smluvní vs. zákonné	4
Úroky, které platí správce daně	6
Sankce správce daně	6
Půjčky mezi s. r. o. a společníkem: Úročené i bezúročné ...	7
Smlouva	7
Majetkový prospěch u bezúročných zápůjček	7
Spojené osoby	7
Společník půjčuje svému s. r. o.	7
Jsou úroky pro společnost daňově uznatelné?	8
Zápůjčka s.r.o. svému společníkovi	8
Operace související s držbou podílu na obchodní společnosti ...	9
Prodej podílu nebo cenného papíru	10
Výnosy z podílů na zisku	11
Jak je to z pohledu DPH?	11
Spojené osoby a DPH	11

Sankční a smluvní úroky aneb když se opozdíte

Začněme **úroky z prodlení**. Ty můžou naskakovat nejen vám, ale i správci daně.

Kdy naskakují vám? Když se opozdíte s úhradou:

- závazku jinému podnikateli
- daňové povinnosti vůči správci daně

Kdy platí úroky **správce daně**?

- když má vůči daňovému subjektu závazek z vrácení odpočtu DPH
- když je v prodlení s vrácením přeplatku na dani

Kolik? Úroky smluvní vs. zákonné

Kdo z nás někdy neřešil fakturu po splatnosti nebo pozdní splátku půjčky? Pro takové případy se hodí dohodnout si smluvně **nárok na úrok z prodlení**. Jeho výši můžete podle § 1970 nového občanského zákoníku stanovit:

1. smluvně
2. v souladu s prováděcím nařízením k občanskému zákoníku č. 351/2013 Sb. ve výši **repo sazby ČNB** platné v první příslušného kalendářního pololetí **plus 8 %**

Od ledna 2026 je repo sazba 3,50 %.

Pokud se opozdíte s úhradou daňových povinností (daně, záloh na daň, při doměření daně), správce daně vyměří úrok z prodlení podle § 252–253 daňového řádu:

- od roku 2026 ve výši úroku z prodlení podle NOZ, tj. aktuálně **11,5 %**

Úrok běží od čtvrtého kalendářního dne po dni prodlení až do úhrady dlužné daně. Úroky, penále a pokuty (příslušenství daně) se neúčtují.

Můžete požádat o **prominutí úroku z prodlení** podle § 259b DŘ. Musíte ale uhradit dlužnou daň a vyhovět podmínkám uvedeným v Pokynu D-21.

Pozor! Správce daně vás může, ale nemusí o úroku z prodlení informovat platebním výměrem.

Úroky, které platí správce daně

Pokud vám správce daně nevrátí vratitelný přeplatek, vzniká mu povinnost uhradit úrok:

- ve výši úroku z prodlení dle NOZ, tj. aktuálně **11,50 %**

Pokud správce daně **zadržuje nadměrný odpočet DPH**, pak vám po uplynutí 4 měsíců ode dne pro podání přiznání k dani náleží úrok z daňového odpočtu:

- ve výši poloviny úroku z prodlení podle nového obč. zákoníku, tj. aktuálně **5,75 %**

Dobré vědět

Od roku 2021 vám může správce daně poskytnout zálohu na vrácení nadměrného odpočtu, pokud její výše dosáhne alespoň 50 000 Kč.

Sankce správce daně

Správce daně vám může kromě úroku z prodlení vyměřit:

- pokutu za pozdní podání přiznání
- penále z doměřené daně (20 % z doměřené daně)

Jak se počítá pokuta?

- od 5. pracovního dne zpoždění
- 0,05 % z daně za každý den prodlení
- maximálně 5 % a 300 000 Kč

Půjčky mezi s. r. o. a společníkem: Úročené i bezúročné

Pro půjčky je vhodnější („správný“) termín **zápůjčky**, proto ho budeme používat i my.

Nejprve si vysvětlíme několik základních termínů.

Smlouva

Nemusí mít nutně písemnou formu, ale doporučujeme ji. Uvedte účastníky, výši zapůjčené částky, úrok a dobu splatnosti.

Majetkový prospěch u bezúročných zápůjček

Výhoda ve výši obvyklého úroku, který nehradíte při bezúročné zápůjčce. **Je předmětem daně z příjmů**, do 100 000 Kč za rok osvobozená, nad tuto hranici podléhá dani celá částka. V určitých případech je tento majetkový prospěch od daně z příjmů osvobozen.

Spojené osoby

Pokud jako **společník** držíte podíl na základním kapitálu společnosti větší než 25 %, jste se společností pro daňové účely spojenou osobou.

Ve vzájemných vztazích byste měli **používat obvyklé ceny**, a tedy i obvyklé úroky.

Za spojenou osobu se považuje i **jednatel**.

Společník půjčuje svému s. r. o.

Jaké jsou podmínky?

Bezúročná zápůjčka je bez problémů. U s. r. o. se **nepovažuje za majetkový prospěch společnosti** – společník totiž sleduje zápůjčkou svůj vlastní majetkový prospěch.

Kdyby ale společnosti půjčila bezúročně jiná osoba než společník, vznikala by společnosti majetkový prospěch z bezúročné zápůjčky, který by nad 100 000 Kč společnost musela danit. Pokud ale prostředky použije k podnikání, může si základ daně zase snížit.

U úročené zápůjčky záleží na výši úroku.

- **Nižší než běžný** úrok není problém u společníka ani u s. r. o. (pokud společník nepůjčuje z podnikání).
- Pokud **vyšší úrok** není doložený, rozdíl oproti běžnému úroku je u s. r. o. nedaňový náklad.

Jsou úroky pro společnost daňově uznatelné?

Pokud je společník fyzická osoba, jsou pro společnost úroky **daňové**, jen pokud je už společníkovi uhradila.

Dál sledujte **test nízké kapitalizace**:

1. Úroky jsou daňové do výše zápůjček odpovídající čtyřnásobku vlastního kapitálu s. r. o.
2. Pokud je vlastní kapitál záporný, jsou všechny úroky nedaňové.

Společník přiznává úroky ve svém přiznání k dani z příjmů fyzických osob, neodvádí z úroků pojistné.

Pokud je společníkem (zápůjčitelem) právnická osoba (např. dceřiná společnost), není podstatné, zda jsou úroky uhrazeny, či nikoliv. Platí zde ovšem stejné testy, jako výše.

Pozor! Mělo by jít o úrok v běžné výši.

Zápůjčka s.r.o. svému společníkovi

Od 1. 1. 2021 je účinný novelizovaný §40 zákona o obchodních korporacích. Podle něj nesmí obchodní korporace poskytnout společníkovi, ani osobě jemu blízké, bezúplatné plnění.

I když výklad tohoto ustanovení není jednotný, na poskytnutí bezúročných zápůjček se dle našeho názoru vztahuje.

Společnost by tedy svému společníkovi bezúročnou zápůjčku poskytovat neměla.

Operace související s držbou podílu na obchodní společnosti

V této souvislosti byste měli znát pojmy matka a dcera z pohledu obchodního práva a daní.

Z pohledu obchodního práva je mateřskou společností tzv. ovládající společnost. Dceřinou společností je společnost ovládaná.

Ovládající osoba má na ovládanou **rozhodující vliv**.

Ovládajícími osobami jsou zejména:

- většinový společník
- osoby s alespoň 40% podílem na hlasovacích právech
- osoby jednající ve shodě (společně) s alespoň 40% podílem na hlasovacích právech

A jak je to z pohledu daně z příjmů?

Mateřská společnost:

- má formu uvedenou v předpisech EU (v ČR s. r. o., a. s. nebo družstvo)
- drží v dceři podíl aspoň 10 % po dobu alespoň 12 měsíců

Dceřiná společnost

- má formu uvedenou v předpisech EU (v ČR s. r. o., a. s. nebo družstvo)
- matka v ní drží podíl aspoň 10 % po dobu alespoň 12 měsíců

Pokud jde o možnost osvobození transakcí souvisejících se vztahem mezi matkou a dcerou od daně z příjmů, půjde především o výnosy z podílů na zisku a výnosy z převodů podílů na dceřiné společnosti.

Prodej podílu nebo cenného papíru

Prodej podílu na s. r. o. je **daňovým nákladem pouze do výše příjmů**. Prodej ostatních cenných papírů je obecně daňovým nákladem. Když matka prodává svůj podíl v dceřiné společnosti, **příjmy z prodeje jsou od daně z příjmů osvobozené**, pokud dcera není v likvidaci. Související náklady (vyřazení podílu) jsou nedaňové.

Pozor! Pokud je společník fyzická osoba, je převod podílu po více než 5 letech držby osvobozený.

Výnosy z podílů na zisku

Výnosy jsou obecně předmětem daně z příjmů, ale **pro matku** je příjem z podílu na zisku **osvobozen**.

V souvislosti s přijetím podílu na zisku od dcery je u matky nutné vyloučit náklady **ve výši 5 %** podílu na zisku jako nedaňové.

Považují se za režijní náklady související s držbou podílu.

Pozor! Pokud je společník fyzická osoba, podléhají podíly na zisku 15% srážkové dani.

Jak je to z pohledu DPH?

DPH považuje převod cenných papírů a podílů v obchodních společnostech za **osvobozené plnění bez nároku na odpočet**. Ani u souvisejících vstupů není nárok na odpočet.

Pokud se jedná o soustavnou činnost, vstupují tato plnění do hodnoty koeficientu pro krácení DPH na vstupu. Tímto koeficientem je pak třeba krátit DPH na vstupu u režijních nákladů.

Spojené osoby a DPH

Spojené osoby se sídlem v tuzemsku mohou utvořit **skupinu pro účely DPH**. Jednotliví členové přestávají být plátcí a plátcem se stává celá skupina.

Plnění mezi členy uvnitř skupiny pak nepodléhá DPH. DPH na výstupu i nároky na odpočet uplatňuje skupina jako celek.

Vyplatí se vám to?

- Pokud někteří členové musí krátit nárok na odpočet, může být skupinová registrace výhodnější.
- Mezi jednotlivými členy nedochází k účtování DPH, proto se tím nezatěžuje vaše cashflow.

Potřebujete poradit?

Tentokrát jsme zvládli celé téma rozebrat rychle, vidíte? Pokud vás při čtení napadly otázky, napište nám, **rádi vám poradíme.**

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz

Hod'te účetnictví za hlavu

Účetní a daňoví specialisté v UOL se starají o 5 000 českých i slovenských firem. Postaráme se i o vás, ozvěte se nám.

PS: E-book jsme napsali, aby se četl. Šiřte ho, jak uznáte za vhodné – hlavně zdarma. :)